

JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 20.04.2022
Published /Yayınlanma 29.06.2022
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Ulukapı Yılmaz, H. (2022). Günümüzden örneklerle sosyal girişimler. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 9(84), 1224-1229.
<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.3141>

Dr. Hande ULUKAPI YILMAZ
<https://orcid.org/0000-0001-7496-7095>
İşletme Bölümü / Konya / TÜRKİYE

GÜNÜMÜZDEN ÖRNEKLERLE SOSYAL GİRİŞİMLER SOCIAL ENTERPRISES WITH EXAMPLES FROM TODAY

Issue/Sayı: 84

Volume/Cilt: 9

jshsr.org

ISSN: 2459-1149

ÖZET

İlk olarak Avrupa’da, daha sonra ABD’de ortaya çıkan ve günümüzde tüm dünya geneline yayılmış bulunan sosyal girişimler, sosyal bir amaçla veya toplumsal değer yaratmak amacıyla faaliyet gösteren örgütler olarak görülmektedirler. Sosyal girişimler, yaratılan sosyal ve ekonomik değerleri, katma değer olarak topluma sunmaktadırlar. Günümüz eşitsizliklerle dolu dünyasında dışlanmış, dezavantajlı ya da düşük gelire sahip bireylerin yardım taleplerine cevap veren sosyal girişimlere ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Bu doğrultuda çalışmada günümüzün önemli örgütsel yapılarından görülen sosyal girişimlerin kavramsal bir çerçevesi ortaya konulmak istenmiştir. Çalışmada öncelikle sosyal girişim kavramından söz edilmiş, sosyal girişimlerin özelliklerine değinilmiş, ulusal ve uluslararası menşei başarılı sosyal girişim örneklerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal girişim, Sosyal girişimcilik, Sosyal girişim örnekleri.

ABSTRACT

Social enterprises, which first emerged in Europe, then in the USA, and are spread all over the world today, are seen as organizations that operate for a social purpose or create social value. Social enterprises offer the social and economic values created to the society as added value. In today's world full of inequalities, the need for social enterprises that respond to the help demands of excluded, disadvantaged, or low-income individuals is increasing day by day. In this direction, it is aimed to present a conceptual framework of social enterprises, which are seen as one of the important organizational structures of today. In the study, first of all, the concept of social enterprise and the characteristics of social enterprises were mentioned and examples of successful social enterprises of national and international origin were included.

Keywords: Social enterprise, Social entrepreneurship, Social enterprise examples.

1. GİRİŞ

İşletmeler, bireylerin sınırsız ihtiyaçlarını, kıt kaynakları etkili ve verimli bir şekilde organize ederek karşılamaya çalışan girişimler iken; temelinde toplumun çeşitli ihtiyaçlarını karşılamaya odaklanan sosyal girişimler de geçmişten günümüze önemli bir yere sahip oluşumlardır. Sosyal bir amaç veya toplumsal bir değer yaratmak amacıyla varlık gösteren sosyal girişimler, günümüz toplumlarında güçlü, dışlanmış ya da dezavantajlı gruplara destek olmaktadır. Dolayısıyla sosyal girişimlerin sosyal fayda ve değer yaratmayı diğer amaçların önünde tutması onu diğer girişimlerden ayırmaktadır. Genellikle sosyal bir misyona sahip bu girişim türü, sosyal değişim yoluyla sosyal değer yaratma ve toplumsal sorunları çözmeye odaklanmaktadır. Toplumsal sorunların, toplumların huzuru, refahı ve gelişmişliğinde oynadığı rol düşünüldüğünde sosyal girişimlerin önemi yadsınamayacaktır. Bu noktadan hareketle bu çalışmada sosyal girişim kavramının güncel örnekler çerçevesinde kavramsal

olarak incelenmesi amaçlanmış ve bu doğrultuda sosyal girişim kavramı ve kapsamı ele alındıktan sonra sosyal girişimlerin özellikleri irdelenmiş ve son olarak sosyal girişim örnekleri ile çalışma tamamlanmıştır.

2. SOSYAL GİRİŞİM KAVRAMI VE KAPSAMI

Sosyal girişim kavramı, Avrupa’da ilk kez 1990 yılında İtalya’da yayınlanan “Impresa Sociale” başlıklı bir dergide yer almıştır. 1980’lerin sonlarında, özellikle iş entegrasyonu alanında olduğu kadar kişisel hizmetler alanında da karşılanmayan ihtiyaçlara yanıt vermek için ülkede görülen kooperatif benzeri yeni girişimler sonucu kavramın ortaya çıktığı düşünülmektedir. 1990’ların ortalarından bu yana, Avrupa’da önemli bir sosyal girişim türü olan “iş entegrasyonu sosyal girişimleri¹ (work integration social enterprises-WISE’ler)” egemen olmuştur. Bu yapılanma sosyal girişim kavramı ile ilişkilendirilmiştir. ABD’de ise kavramın temeli, bireylerden oluşan küçük topluluk veya dini grupların ev yapımı ürünler sattıkları ve gönüllü bağışları desteklemek için pazarlar kurdukları 1970’li yılların sonlarına dayanmaktadır. ABD’de 1970’lerin sonlarında görülen ekonomik gerileme, refahta gerilemeye ve federal fonlarda önemli kesintilere yol açtığına; kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, bütçelerindeki boşluğu doğrudan misyonlarıyla ilgili olmayan mal veya hizmetlerin satışı yoluyla doldurmak için ticari faaliyetlerini genişletmeye başlamışlardır. Bu gelişmeler ise sosyal girişim kavramının ABD’deki temellerini inşa etmiştir (Defourny ve Nyssens, 2010 s. 284-285). Tüm bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere, sosyal girişim kavramı; yoksulluk, eşitsizlik ve çevresel bozulma gibi sosyal sorunları ele almak üzere bir araç olarak doğmaktadır (Wry ve York, 2015, s. 438).

Sosyal girişim kavramı literatürde farklı bilim insanları tarafından tanımlanmıştır. En genel anlamıyla, bir işletmenin ekonomik disiplini, yenilikçiliği ve kararlılığı doğrultusunda sosyal bir amaç veya toplumsal değer yaratmak için girişilen her türlü ticari girişim “sosyal girişim” olarak tanımlanabilmektedir. Bunun yanı sıra sosyal girişimler, bir kuruluş içerisinde bir departman veya kâr amacı gütmeyen bir yan kuruluş gibi ayrı bir tüzel kişilik olarak da yapılabilmektedirler (Alter, 2007, s. 18). Bu bağlamda sosyal girişimler, üçüncü sektör olarak yer alan, devlet kuruluşları dışında kâr amacı gütmeyen STK’lar ile özel sektör işletmelerini temsil eden kâr amaçlı işletmelerin birlikte faaliyet gösterdiği girişimler olarak tanımlanmaktadır. Sınırları esnek olan sosyal girişimler, böylelikle kâr amaçlı faaliyetler ile kâr amaçlı olmayan faaliyetleri birlikte gerçekleştirebilmektedirler (Işık, 2013, s. 121).

Serbest piyasa veya devlet kurumlarının hizmet sağlamadaki başarısızlığı veya müşterilerin belirli türdeki hizmetleri doğru bir şekilde değerlendirememeleri ve dolayısıyla güvenebilecekleri kurumsal yapılara ihtiyaç duymaları nedeniyle ortaya çıkan yapılar (Dart, 2004, s. 412) olarak da değerlendirilen sosyal girişimler, ekonomik ve sosyal değer bir karışımı olan “katma değer” üretmekle ilgili görülmektedirler. Sosyal girişimler, ekonomik değer üreten kooperatifler ve sosyal değer sağlayan hayır kurumlarından oluşmaktadır. İdeal bir sosyal girişim, ekonomik faaliyeti tamamen sosyal bir etki yaratan girişimlerdir (Somerville, 2012, s. 221). Bu yönüyle sosyal girişimlerin özünde, sosyal refahın ve ticari amaçların bütünleşmesinin gerektiği rahatlıkla söylenebilir (Wry ve York, 2015, s. 438). Kısacası sosyal girişimler, bir nevi kâr amacı gütmeyen kuruluşların bugün karşı karşıya olduğu birçok çevresel türbülansa ve çeşitli zorluklara karşı bir tür stratejik tepki seti olarak görülebilirler (Dart, 2004, s. 413).

3. SOSYAL GİRİŞİMLERİN ÖZELLİKLERİ

Sosyal girişimler, sosyal değer ve sosyal değişim yaratmak üzere birtakım özelliklere sahiptirler (Alter, 2007, s. 18):

- *Sosyal Amaç* - bir sosyal sorunu çözerek sosyal etki ve değişim yaratmayı amaçlarlar.
- *Kurumsal Yaklaşım* – kâr amaçlı bir işletme gibi işletmenin iş araçlarını, girişimciliği, yenilikçiliği, pazar yaklaşımlarını, stratejik yönelimi ve disiplini kullanırlar.
- *Sosyal Mülkiyet* – yasal yapıya yansımaları zorunlu olmasa da kamu yararına ve yönetime odaklanırlar.

¹ İş entegrasyonu sosyal girişimlerinin temel amacı, işgücü piyasasından kalıcı olarak dışlanma riski taşıyan düşük nitelikli işsizlere yardımcı olmak ve bu kişileri üretken bir faaliyet yoluyla işe ve topluma entegre etmektir.

Sosyal girişimlere sosyal girişimciler tarafından yön verilmektedir. Sosyal girişimciler, önemli sosyal sorunlara işaret eden ve yenilikçi fikirler yoluyla sürdürülebilir ve köklü bir değişime ulaşmayı amaçlayan bireyler olarak tanımlanmaktadır (Yılmaz ve Ulukapı Yılmaz, 2019, s. 25). Sosyal girişim ve girişimciler, toplumda değişim ajanı rolü üstlenmektedirler. Bu rol kapsamında (Dart, 2004, s. 414);

- Toplumsal değer yaratma ve sürdürme misyonunu benimsemektedirler,
- Bu misyona hizmet etmek için yeni fırsatlar oluşturmakta ve durmaksızın takip etmektedirler,
- Sürekli bir yenilik, adaptasyon ve öğrenme sürecine dahil olmaktadırlar,
- Mevcut kaynaklarla sınırlandırılmadan cesurca hareket etmektedirler,
- Hizmet verilen bireyler karşısında yaratılan sonuçlar için yüksek bir sorumluluk duygusu sergilemektedirler.

4. SOSYAL GİRİŞİMLERE GÜNÜMÜZDEN ÖRNEKLER

Sosyal girişimler dışlanmış, dezavantajlı ya da düşük gelire sahip bireylerin toplum ile sosyal ve ekonomik entegrasyonunun sağlanmasını amaçlamaktadır. Bunun için eğitim, sağlık ve sosyal bakım, sosyal hizmetler, gıda, aktivizm ve çevrecilik gibi sosyal sorunlara değerli çözüm yolları aramaktadırlar (Yahyayev, 2021, s. 17). Günümüzde küçük bir araştırma ile ulusal ve uluslararası menşei birçok sosyal girişime rastlamak mümkündür. Özellikle bilişim sektöründe görülen büyük gelişmeler sosyal girişimlerin doğmalarına, erişilebilir olmalarına ve desteklenmesine olanak sağlamaktadır. Çalışma kapsamında bu başlık altında dikkat çeken bazı sosyal girişimlere yer verilmiştir.

4.1. Fazla Gıda²

2015 yılında Birleşmiş Milletler 2030 yılına kadar erişilmesi amacı ile 17 Sürdürülebilir Kalkınma için Küresel Hedef konusunda karar almıştır. Bu karara Birleşmiş Milletler'in yanı sıra hükümetler ve özel sektör firmaları da destek vermişlerdir. Fazla Gıda 2015 yılında kurucuları Olcay Silahlı ve Arda Eren'in İklim Eylemi'ne yönelik teknoloji tabanlı bir girişim ile çözüm bulma amacı ile fikir olarak ortaya çıkmıştır. Gıda Atığı kaynaklı oluşan karbon salınımı iklim değişikliğine sebep olan karbon salınımının %8'ini oluşturmaktadır. Gıda tedarik zincirinde oluşan gıda atığının 2030 yılına kadar %50 azaltılması için teknoloji tabanlı çözümler oluşturmak amacı ile yola çıkan kurucular, 2016 yılında Fazla Gıda'yı resmi olarak kurarak özel sektörde konu üzerinde farkındalık yaratma çalışmalarına başlamış ve etki odaklı bir girişim olarak 2030 Sürdürülebilir Küresel Hedefleri'ne dikkat çekmek ve yeni girişimlerin oluşması konusunda örnek oluşturmayı hedeflemişlerdir. Günümüzde sosyal sorunların çözümü için devlet kurumları ya da dernek ve vakıfların tek başına tüm sorunlar ile başa çıkmasının mümkün olmadığı görüşü ve kar amacı güden işletmelerin de en az dernek ve vakıflar kadar sorumlu olduğu düşüncesi ile iş yapış şekillerini sosyal sorumlu şekilde değiştirmeleri ya da kurmaları gerektiğini düşünerek bu konuda örnek olmak misyonu ile çalışan Fazla Gıda, sadece Türkiye'de değil dünyada da etkin şekilde gıda atığı ve açlık ile mücadelede sağladığı teknoloji altyapısı ile çözüm üretmektedir. Birleşmiş Milletler, 2030'a giden yolda küresel hedeflere ulaşılabilmesi için Etki Odaklı Girişimlerin önemini vurgulamakta olup, Fazla Gıda 2030 yılına kadar hizmet verdiği özel sektör iş ortaklarının gıda atığı kaynaklı karbon salınımını %50 azaltmayı hedeflemekte ve bu konuda gerekli adımları atarak hedefine ulaşma konusunda kararlıdır. Fazla Gıda, sağlayacağı sürdürülebilir finansman modeli ile Gıda Atığını Önleyen Teknoloji Çözümleri ve Gıda Bankacılığının gelişimine yatırım yapma vizyonu ile kurulmuş olup aynı zamanda paydaşlarına iyi bir işten gelir elde etme imkânı tanımaktadır. Bu sosyal girişimin Metro, Migros, Kipa, Pınar, Uludağ İçecek gibi birçok büyük iş ortağı bulunmaktadır.

4.2. İhtiyaç Haritası³

İhtiyaç Haritası çeşitli ihtiyaç sahiplerini, onlara destek olmak isteyen birey ve kurumlarla bir araya getiren 2015 yılında kurulmuş bir platformdur. İhtiyaç Haritası, sosyal bir kooperatif olarak kâr amacı gütmemekte; eğitim, sağlık, kültür-sanat gibi branşlarda yardımlaşmayı ve dayanışmayı amaçlamaktadır. Kurulduğu günden bu yana İhtiyaç Haritası'nı 110 binden fazla üye, 350'yi aşkın sivil toplum ve 70'den fazla özel sektör kuruluşu ile sayısız kamu kuruluşu temsilcisi kullanmıştır. İhtiyaç Haritası aracılığıyla 10 milyona yakın ihtiyaç karşılanmış, 490 milyon liraya yakın bir

² URL 1

³ URL 2

paylaşım ekonomisi yaratılmıştır. Bu yönüyle sosyal etkisi yüksek bir sosyal girişim olarak görülmekte ve her geçen gün büyümeye ve gelişmeye devam etmektedir. İhtiyaç Haritası depo kullanmadan, temassız teslimat ile sınırlı sayıda personel aracılığıyla binlerce ihtiyacın destekçileriyle bir araya gelmesini sağlamaktadır.

4.3. Otsimo⁴

Zafer Elcik'in henüz 10 yaşındayken 2 yaşındaki kardeşi Alper'in hiç kelime söyleyememesi ile otizmlili olduğunu öğrenmiştir. Kardeşi bir kelime söylesin diye beklerken dikkatini kardeşinin akıllı cihazlara olan ilgisi çekmiş ve ona bir tablet hediye almıştır. Ancak engelli çocuklar için uygun tasarlanmış uygulamaların olmadığını fark ettiğinde bu sosyal girişimi gerçekleştirmiştir. Otistik çocuklara online erişim imkânı sunan ve şimdiden binlerce çocuğa ulaşan Otsimo, büyük destekler alarak yoluna devam etmektedir. Otsimo otizmlili çocuklar için gerekli eğitimler büyük maliyetlere sahip iken, Türkiye'de sayısı gittikçe artan ve %20'si bile otizme odaklanan okullarda gereken eğitime erişemeyen otizmlili çocuklar ve aileleri için eğitimi daha ulaşılabilir kılarak onların daha etkili bir şekilde dünyaya katılmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

4.4. BlindLook⁵

BlindLook, görme engelli Sadriye Görece ve girişimci Cihat Ersin Aydın tarafından kurulan bir sosyal girişimdir. Kurulduğu günden bu yana, 285 milyon görme engelliye sosyal hayat ile dijital dünyada özgür bireyler kılmak amacıyla teknolojiler geliştirmektedir. Amaçları, teknolojinin yardımı ile eşit ve engelsiz bir dünyayı mümkün kılmaktır. Sunulan tüm mal ve hizmeti, görme engelliler için tasarladıkları sesli özgürlük dünyası aracılığı ile onlar için erişilebilir hale getirmektedirler. BlindLook'un amacı 285 milyon görme engellinin tümünü hayatta özgürce var olabilmeye hazırlamaktır. Bu sosyal girişim, 26 Şubat 2019 günü kurularak, ilk günden bu yana, herkes için erişilebilir bir dünya yaratmak hedeflenmiştir. BlindLook'a güvenen görme engelliler ve BlindLook'a güvenen markalar ile BlindLook ağı her geçen gün büyümeye devam etmektedir.

4.5. Microfon⁶

Microfon, genç bireylerin güçlendirilmesi amacıyla finansman, eğitim ve kariyer alanlarında faaliyet gösteren 2016 yılında kurulmuş sosyal bir girişimdir. Bu sosyal girişim, gençlerin eğitim ile kariyer hayatlarında ihtiyaç duydukları yetkinlikleri kazanmalarını ve geleceklerini kurmalarını amaçlamaktadır. Günümüzde 100 milyon TL'den fazla finansmanın binlerce gence ulaşmasına aracılık eden bu sosyal girişim, 50 bin kişinin eğitim ve kariyer olanaklarından faydalanmasını sağlamaktadır.

4.6. Aflatoun International⁷

Merkezi Hollanda'da bulunan Aflatoun, sosyal statüleri birbirinden farklı çocukların empati kurmalarını sağlayan bir sosyal girişim olarak tasarlanmıştır. Aynı zamanda gençleri ve çocukları, girişimcilik konularında bilinçlendirmeyi hedeflemektedir. Dünyanın hızla değiştiği ve her gün daha karmaşık bir yer haline geldiği günümüz toplumlarında bu sosyal girişim ile çocukların hayatta kalmayı ve ilerlemeyi öğrenmek için sosyal ve finansal beceriler kazanmalarının her zamankinden daha önemli olduğunu vurgulamaktadır. Bunun için Aflatoun, farklı yaş grupları için özelleştirilen temel müfredata dayalı eğitimler sunmaktadır. Demografik değişimler, artan kentleşme ve yeni teknolojiler, dünyanın daha önce uğraşmadığı fırsatlar kadar zorlukları da beraberinde getirmektedir. Tüm bu çalkantıların ve gelecek belirsizliğinin ortasında çocukların bu küresel risklerden uzun vadede potansiyellerini ve gelişimlerini zedeleyecek şekilde etkilendikleri açıktır. Bu nedenle, Aflatoun sosyal girişimi ile özellikle kız çocukları ile en savunmasız durumdaki çocukları korumak ve güçlendirmek için sosyal ve finansal beceri programlarının yaygınlaştırılması amaçlanmıştır. Aflatoun sosyal ve finansal eğitim programları son beş yılda etkileyici ilerleme kaydetmiştir.

4.7. Better World Books⁸

Kullanılmayan kitapların nakde dönüştürülmesi amacıyla kurulan sosyal bir girişim olarak web üzerinden faaliyetlerine başlamıştır. Şimdiye kadar 320 milyonun üzerinde kitabın el değiştirmesini ve

⁴ URL 3

⁵ URL 4

⁶ URL 5

⁷ URL 6

⁸ URL 7

geri dönüştürülmesi sağlayan Better World Books, en fazla kitap dönüştürülen platformlardan biri olmuştur. Bunun yanında kütüphanelerin de bağış yaptığı girişim, uygun fiyatlı ikinci el kitaplara ulaşımı mümkün kılmaktadır. Bunun yanında kitapların gönderimi ücretsiz sağlanmaktadır. Yurt dışında belli başlı noktalara da bağış kutuları konumlayan Better World Books kitapların incelenmesinden sonra web’de satışa sunulmasını sağlayan sosyal bir girişimdir.

5. SONUÇ

Eşitsizliklerin hakim olduğu günümüz toplumlarında yardıma ihtiyaç duyan dışlanmış, dezavantajlı ya da düşük gelirli bireylerin taleplerine karşılık verilmesi ve ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla ortaya çıkan sosyal girişimler, sosyal değer yaratmayı amaçlayan örgütlenmelerdir. Bu örgütler, toplumsal sorunlar ile eşitsizliklere duyarlı diğer insanların da ilgisini çekmektedir. Bu çalışma ile son yıllarda ilgi gören, toplumdaki eşitsizlikleri bertaraf etmeyi amaç edinen sosyal girişim kavramı irdelenmiştir. Çalışma kapsamında literatür taraması yoluyla kavramın tanımı yapılmış ve özelliklerine değinilmiştir. Bunun yanında başarılı ulusal ve uluslararası sosyal girişimlere yer verilmiştir.

Sosyal değişim ve dönüşüm ajanı rolü üstlenerek sosyal bir misyon edinen sosyal girişimler, toplumsal sorunların çözümü ve sosyal değer yaratma noktasında önemli örgütlenmeler haline gelmişlerdir. Geleneksel girişimlerin aksine birincil amacı kâr elde etmek yerine sosyal sorunlarını çözmek, sosyal değer ve fayda yaratmak olan sosyal girişimler, toplumların refahı huzuru ve gelişmişliğinde aktif rol oynamaktadırlar. Bu özellikleri ile geleneksel girişimlerden farklılıklar gösteren sosyal girişimler, birçok teşvik ve destek görmekte ve ülkemizde ve dünyada giderek yaygınlaşmaktadırlar.

Çalışma sonucunda sosyal girişim üzerine yapılacak sonraki çalışmalara birtakım önerilerde bulunulabilir. Öncelikle kavramın daha iyi anlaşılabilmesi için sosyal girişimci ve sosyal girişimcilik kavramları da irdelenebilir. Konu ile ilgili araştırmalarda birçok sosyal girişim örneği ile karşılaşmış olup, bu çalışmada sınırlı sayıda sosyal girişim örneğine yer verilmiştir. Sonraki araştırmacıların diğer sosyal girişim örneklerine değinmeleri yerinde olacaktır. Bunun yanında sosyal girişimlerin kurucuları ya da çalışanları ile bu sosyal girişimlerden yararlanan bireyler ile mülakatlar yapılarak sosyal girişimlerin dinamikleri ampirik bir çalışma ile incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Alter, K. (2007). *Social enterprise typology*. https://knowhow3000.org/wp-content/files/CoPs/KM/Global%20Social%20Enterprise/Sessions/1.%20Introduction/Social_Enterprise_Typology_Updated_Novem.pdf Erişim Tarihi: 1.4.2022.
- Dart, R. (2004). The Legitimacy of Social Enterprise. *Nonprofit Management & Leadership*, 14(4), 411-424.
- Defourny, J. & Nyssens, M. (2010). Social Enterprise, in K. Hart, J.-L. Laville & D. Cattani, eds., *The Human Economy: A Citizen's Guide*, 284-292, Polity Press: Cambridge.
- Işık, V. (2013). Kurumsal sosyal sorumluluğun değiştirdiği çalışma kavramı ve yeni bir çalışma alanı olarak sosyal girişimler. *Sosyal Güvenlik Dergisi*, 3(1), 101-131.
- Somerville, P. (2012). Understanding social enterprise: Theory and practice. *The International Journal of Entrepreneurship and Innovation*, 13(3), 220-221.
- Wry, T. & York, J.G. (2015). An identity based approach to social enterprise. *Academy of Management Review*, 42(3), 437-460.
- Yahyayev, O. (2021). *Hibrit Örgütler Olarak Sosyal Girişimlerin Analizi: Türkiye'den Bir Sosyal Girişim Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Yılmaz, A. & Ulukapı Yılmaz, H. (2019). Social Value and Sociological Perspective on Social Entrepreneurship. N. Öykü İyigün (Ed.), *Creating Business Value and Competitive Advantage With Social Entrepreneurship* içinde (s. 21-47), IGI Global.
- URL 1 “Fazla Gıda” Erişim adresi: <https://www.fazlagida.com/hakkimizda/> Erişim Tarihi: 6.4.2022.
- URL 2 “İhtiyaç Haritası” Erişim adresi: <https://www.ihtiyacharitasi.org/> Erişim Tarihi: 6.4.2022.
- URL 3 “Otsimo” Erişim adresi: <https://otsimo.com/en/about-us/> Erişim Tarihi: 6.4.2022.
- URL 4 “BlindLook” Erişim adresi: <https://www.blindlook.com/tr/hakkimizda> Erişim Tarihi: 8.4.2022.

URL 5 “*Microfon*” Erişim adresi: <https://microfon.co/hakkimizda> Erişim Tarihi: 8.4.2022.

URL 6 “*Aflatoun International*” Erişim adresi: <https://www.aflatoun.org/about/mission-vision/> Erişim Tarihi: 6.4.2022.

URL 7 “*Better World Books*” Erişim adresi: <https://about.betterworldbooks.com/purpose-and-values/> Erişim Tarihi: 8.4.2022.